

עדן פרטוש, מוסיקאי
(1977-1907)

הישראליים. הוא שילב במוסיקה שלו מוטיבים הלקוחים מהזמר המזרחי והתימני, כמו בקנטטה למקהלה ולתזמורת, המבוססת על הלחן התימני לשירו של יהודה הלוי "ציון הלוא תשאל". יצירותיו – ובהן "חזיונות", "מוסיקת אבל", "יזכור", "עין גב" – נוגנו בתזמורות רבות. הוא חיבר יצירות רבות לוויולה ובהן ארבעה קונצ'רטי. זכה בפרס ישראל ב-1954 והיה הזוכה הראשון בפרס זה בתחום המוסיקה. משרד התרבות מעניק בכל שנה פרס על שם עדן פרטוש למבצע מצטיין של מוסיקה ישראלית.

נולד בהונגריה. למד באקדמיה למוסיקה בבודפשט יחד עם המנצח אנטל דוראטי. אחד ממוריו היה המלחין הנודע זולטן קודאי. היה כנר ראשי בתזמורת לוצרן ואחר-כך עבר לנגן בתזמורת ברלין. ב-1934, לאחר עליית הנאצים לשלטון, חזר לבודפשט והיה כנר ראשון בתזמורת הסימפונית המקומית. לאחר מכן עבר לעיר באקו שבברית המועצות ושם לימד בקונסרבטוריון כינור וקומפוזיציה. הכנר ברוניסלב הוברמן, אשר יסד ב-1936 את התזמורת הפילהרמונית הישראלית, הציע לפרטוש לשמש ויולן ראשי, וב-1938 הוא עלה ארצה והצטרף לתזמורת ובה ניגן עד שנת 1956. במקביל להופעותיו בתזמורת הופיע כסולן בקונצרטים רבים בארץ ובעולם. פרטוש היה ממובילי החינוך המוסיקלי בישראל: ב-1946 הקים בתל-אביב, יחד עם הצ'לן לסלו וינצה, את האקדמיה הישראלית למוסיקה והיה מנהלה בשנים 1959-1977. הוא נמנה עם מקימי בית הספר לאמנויות "תלמה ילין" שנפתח ב-1959. נגנים ומלחינים רבים היו תלמידיו. עדן פרטוש שייך לדור המייסדים של המלחינים